

Po uwolnieniu Strassburga bitwa o Kolmar Niemiecka obrona w Wogezach złamana Ciężkie walki wewnątrz linii Zygfryda

LONDYN, 25.XI (UNN) — wija się ofensywa Z kwatery głównej gen. Eisenhowera doniesiono o dalszych postępach armii alianckich.

Najpomyślniej roz

cuskie ministerstwo wojny podało, że Strassburg (stolica Algacji) ostatnie mia sto francuskie, które było w posiadaniu Niemców, zo stało uwolnione przez wojska francuskie. Oddziały 1. armii francuskiej poczyniły dalsze postępy pomiędzy Renem a linią Wogezów. Obecnie toczą się walki uliczne w miejscowości Colmar.

Ciężkie walki toczą się również wewnątrz linii Zygfryda.

Oddziały 1. armii amerykańskiej posunęły się bardziej na wschód od Akwizgranu i nocy ubiegłej znajdowały się o milę od Weilweiler na głównej drodze do Kolonii.

Na odcinku 2. armii brytyjskiej toczą się ciężkie walki w Holandii. Oddziały brytyjskie zlikwidowały przyczółek niemiecki na zachodnim brzegu rzeki Mozy. Oddziały brytyjskie z trzech stron zbliżają się do Venlo kluczowego miasta w niemieckim systemie komunikacyjnym. Na północny zachód od Venlo zdobyte zostało miasteczko Horst. Ogółem Brytyjczycy zajęli na linii Mozy odcinek 16-milowy. Niemcy przeciwuderzają na froncie drugiej brytyjskiej i 9. amerykańskiej armii prowadząc do walki formacje czołgów typu Tygrys. Według ostatnich doniesień, oddziały 2. brytyjskiej armii uwolniły w ciągu 1 dnia na terenie Holandii odcinek o powierzchni 25 km kw.

UWOLNIENIE ALZACJI I LOTARYNGII

M. p., dn. 25 listopada.

(-el) Wojska francuskie i sprzymierzone uwalniają teraz w szybkim tempie Alzację i Lotaryngię. W depeszach pojawiają się raz po raz nazwy brzemienne historyczną treścią: Kolmar, Miluza, Strassburg, Metz.

Pod względem wojskowym walki na ziemi alzackiej czy lotaryńskiej nie są ważniejsze, aniżeli walki na innych odcinkach frontu zachodniego. Ale pod względem politycznym uwalnianie tych terenów od najazdu niemieckiego ma szczególne doniesie znaczenie.

Alzacja i Lotaryngia stanowi od wieków historyczny przedmiot pożądliwości niemieckiej. Gdy po klęsce Francji w roku 1870-71 Prusy rozpoczęły okres swej największej kariery historycznej, a Bismarck i Wilhelm I zakładali nowe cesarstwo niemieckie — odebranie Francji Alzacji i Lotaryngii i uczynienie z tych ziem „krajów koronnych Rzeszy niemieckiej” było symbolem pełnego zwycięstwa wojującego germanizmu.

Na całe półwiecze, dzielące wojnę prusko - francuską od pierwszej Wojny Światowej, sprawa Alzacji i Lotaryngii rzucała potrzebny cień. Francja marzyła o pomśczeniu krzywdy, o rewanżu, o uwolnieniu Strassburga i Metzu. Sen ten ziścił się w listopadzie 1918 roku.

Przez długi czas Niemcy udawały, że pogodziły się ostatecznie z powrotem Alzacji i Lotaryngii do Francji. Nawet Hitler głosił publicznie, że Trzecia Rzesza nie wyciąga już ręki po „alzacko - lotaryńskie jabłko niezgody między dwoma na rodami”.

W tragicznym dla Francji roku 1940 Hitler zrzucił maskę. Natychmiast po okupowaniu ziemi alzacko - lotaryńskiej ogłosił wcielenie tego terenu do Rzeszy niemieckiej. Hitler dokonał aneksji ziemi alzacko - lotaryńskiej „po wieczne czasy”. Wobec tych ziem postąpił tak samo, jak parę miesięcy przed tem wobec polskich Ziemi Zachodnich, wobec Wielkopolski, Pomorza, Śląska i części Kongresówki, które „wcielił” bez żadnych obsłonek do Rzeszy niemieckiej.

Od roku 1940 niemiecka polityka, niemiecka nauka, historia i geografia traktowały Alzację i Lotaryngię z powrotem jako „Kraj Rzeszy” (Reichsland). Na ziemiach tych tępią wszelkie ślady łączności z Francją. Wysłano tam zacieklej bojówkarzy niemieckich, którzy terroryzowali ludność, głosząc butnie, że swastyka raz na zawsze powiewać będzie nad „odwiecznie niemieckimi” miastami, nad Strassburgiem i Metzem.

Dlatego też uwolnienie Alzacji i Lotaryngii jest dla imperializmu niemieckiego ciosem szczególnie dotkliwym. I dlatego sztandary francuskie na murach Alzacji i Lotaryngii mają znaczenie symbolu.

My, Polacy pozdrawiamy zwycięski trójbarwny sztandar sprzymierzonej z nami Francji na murach Strassburga i Metzu ciesząc się triumfem naszej Sołuszniczki, a zarazem myśląc o naszym prastarym Poznaniu, Toruniu, o Ziemi Śląskiej i polskim Bałtyku, o tych wszystkich naszych Ziemiach Zachodnich, które, „wcielone” bezprawnie do Rzeszy, czekają na chwilę wyzwolenia.

Hymn bojowy Francji Marsylianka nie zrodził się wcale w Marsylii, ale właśnie w Strassburgu. W chwili gdy nadchodziły pierwsze wieści o dotarciu francuskich oddziałów pancernych do tego historycznego miasta, przesyłamy Ojczyźnie Marsylianki najserdeczniejsze nasze pozdrowienia i braterskie słowa radości.

Dzienny nalot na Tokio

TOKIO, 25.XI (UNN) Z kwatery głównej amerykańskiej doniesiono, że nadfortecę z baz na wyspach Mariańskich przeprowadzili dzienny atak na Tokio. Bombardowano dzielnicę przemysłową oraz urządzenia doków.

Z japońskiej kwatery głównej podano, że nalot nie wyrządził wielkich szkód w stolicy Japonii.

Komunikat niemiecki

BERLIN, 25.XI (UNN) — Niemiecki komunikat donosi o ciężkich walkach w rejonie Akwizgranu. Komunikat przyznaje, że w rejonie na południowy wschód od Eschweiler sytuacja oddziałów niemieckich jest krytyczna. Alianckie oddziały zmotoryzowane przyniknęły. Jak przyznaje Berlin, do Strassburga. Komunikat niemiecki twierdzi, że odparto ataki nieprzyjacielskie w rejonie Belfortu. Niemcy nie przyznali się do utraty Miluzy.

nek o powierzchni 25 km kw.

Komunikat lotniczy donosi o dwukrotnym nalocie w ciągu jednego dnia na zakłady produkujące benzynę syntetyczną w Gelsenkirchen.

Cofają się na całym froncie

LONDYN, 25.XI (UNN) — Według doniesień Reutera oddziały niemieckie wycofują się na całym froncie od Arnhem w Holandii aż do rejonu Bazylei (przy granicy szwajcarskiej).

Radio paryskie doniosło, że oddziały 2. armii brytyjskiej współdziałające z 9. armią amerykańską uwolniły miasto Venlo i Merzig. Bardziej na południe oddziały niemieckie po szeregu przeciwnatarć odebrały miasteczko Hoven na pół

nocny wschód od Geilenkirchen.

Na odcinku 9. armii odparto przeciwuderzenie niemieckie na północny zachód od ufortyfikowanego miasta Duren.

Bardziej na południe oddziały 1. armii napotykały na silny opór Niemców przebijając sobie drogę poprzez las Hurtgen. Oddziały francuskie walczyły jeszcze na ulicach Strassburga.

LONDYN, 25.XI (R) — Rząd francuski wysłał zespół urzędników, którzy obejmą władzę administracyjną w Strassburgu.

Atak „Czerwonej Gwiazdy” na rząd rumuński

MOSKWA, 25.XI (UNN) — Urzędowy dziennik sowiecki — „Czerwona Gwiazda” podaje krytyce rząd rumuński, oskarżając go, iż zbyt długo trwa likwidacja ośrodków faszystowskich w Rumunii.

Znamienna deklaracja

„Rząd irański jest rozczarowany postępowaniem rządu sowieckiego”

TEHERAN, 25.XI (Reuter) — Rząd perski przesłał za pośrednictwem swego ambasadora w Londynie deklarację, w której stwierdza, że od pierwszych chwil, gdy wojska alianckie stanęły na ziemi perskiej, rząd Iranu lojalnie wypełnia swoje zobowiązania i okazywał za wszelką cenę niezłomną wolę ścisłej współpracy z Aliantami oraz z Rosją, oddając do dyspozycji swoje linie komunikacyjne oraz udzielając pierwszeństwa dla dostaw Lend and Lease do Rosji. Jednocześnie

były premier rządu perskiego Saed zadeklarował oświadczenie, stwierdzając, że większość dzienników reprezentujących opinię Iranu popierały rząd.

Rząd perski wyraża głębokie ubolewanie i jest rozczarowany postępowaniem rządu sowieckiego, który w krytycznym momencie zastrzył swoje stosunki z rządem legalnym i rozpoczął interwencję w sprawy wewnętrzne Iranu za pośrednictwem swoich przedstawicie

li dyplomatycznych w Teheranie. Deklaracja dodaje, że nie było żadnych spraw spornych pomiędzy związkiem sowieckim a Persją. — Dopiero brak natychmiastowej i przychylniej odpowiedzi rządu perskiego na propozycję sowieckie w sprawie udzielenia Rosji koncesji na eksploatację ropy doprowadził do ostrego konfliktu.

W dalszym ciągu deklaracja podaje cyfry dotyczące dostaw zboża i innych towarów perskich dla Rosji.

Rosji nie było na światowej konferencji lotniczej

Wymowa... nieobecności

M. p., w listopadzie.

W pierwszej połowie listopada w Chicago odbyła się między — narodowa konferencja lotnicza bez udziału Rosji Sowieckiej. Zadaniem konferencji było omówienie planów, dotyczących lotnictwa cywilnego w świecie powojennym. Nieobecność Rosji na tej konferencji, która odmówiła wzięcia w niej udziału z powodu obecności tam delegatów Hiszpanii Portugalii i Szwajcarii, jako państw, prowadzących wrogą politykę w stosunku do Rosji „w dużej mierze”, jeżeli nie całkowicie, przekreśla znaczenie wszelkich uchwał, dotyczących powojennego planowania w tej dziedzinie.

Odmowa Rosji Sowieckiej jest demonstracją gospodarczą i polityczną wobec Aliantów.

Politycznie jest ona specjalnie interesująca ze względu na to, że nastąpiła w krótkim czasie po wyjeździe Churchilla z Moskwy, który przecież niedawno z naciskiem podkreślał, że „stosunki pomiędzy Wielką Brytanią, a Rosją nigdy nie były tak serdeczne jak obecnie”. Demonstracyjne posunięcie Związku Sowieckiego jeszcze raz utwierdza nas w przekonaniu, że współpraca pomiędzy Rosją a Wielką Brytanią i Ameryką na odcinku politycznym nie jest bynajmniej tak „ściska”, jakby to wynikało z oficjalnych oświadczeń brytyjskich i amerykańskich mężów stanu. Zwłaszcza jeżeli chodzi o planowanie życia powojennego Rosja nie chce się wiązać żadnymi zobowiązaniami bojkotuje wszelkie poczynania w tej dziedzinie podejmowane przez inne narody, gdyż pragnie urządzić świat według własnych recept i według własnej woli.

Odmowa Moskwy wzięcia udziału w konferencji w Chicago pod pretekstem, że zasiadają tam delegaci „faszystowskiej” Szwajcarii, Portugalii i innych państw jest oczywiście tylko wykrętem. Fakt ten świadczy, że Rosja nie zamierza porzucić swej dotychczasowej polityki odgradzania swego kraju od reszty świata chińskim murem. W ten sposób Moskwa podkreśliła jeszcze raz, że terytoria rosyjskie mają nadal pozostać ziemiami wzbronioną dla cudzoziemców, i że ziemie oddane po tej wojnie Rosji, bądź na wyłączną własność, bądź też jako sfera Rosyjskich wpływów — rozszerzą panowanie Azji nad Europą.

Światowa konferencja lotnicza bez udziału Rosji skazana jest z punktu na niepowodzenie, gdyż bez Rosji, która zajmuje 1/3 powierzchni globu ziemskiego trudno sobie wyobrazić stworzenia międzynarodowego lotnictwa cywilnego (które pozbawione byłoby korzystania z baz i portów sowieckich). Jeżeli zaś uświadomimy sobie, że wiele z najważniejszych linii lotniczych musi przebiegać przez terytorium rosyjskie to jasnym się stanie, że konferencja w Chicago została świadomie stopowana przez czynniki sowieckie. Rosja zdaniem naszym nie weźmie udziału w żadnych poczynaniach

międzynarodowych, w wypadku jeśliby musiała zrezygnować choćby częściowo ze swoich imperialistycznych celów, podporządkowania jeżeli nie swojemu panowaniu, to przynajmniej swoim wpływom całego świata. To też stale obserwujemy, jak Rosja systematycznie i w sposób demonstracyjny ignoruje wszelkie instytucje i narady międzynarodowe, dotyczące planowania i urządzania świata po wojnie. Stalin np z wyjątkiem konferencji teherańskiej nie uczestniczył w żadnej z narad Churchilla i Roosevelta, które odbywały się kilkakrotnie poza Moskwą. Wszelkie planowania polityczne o charakterze międzynarodowym odbywają się bez aktywnego udziału Rosji Sowieckiej, Delegaci sowieccy są co najwyżej tylko obserwatorami.

Widzimy jasno, że cele Narodów Zjednoczonych z Rosją Sowiecką zbiegają się tylko na odcinku militarnym i tylko wojennym. Z tego faktu wszyscy winni zdawać sobie sprawę. Brytyjcy i amerykańscy mężowie stanu lękać się jednak często, że z Rosją będzie można współpracować nad organizacją świata powojennego. Ze ta współpraca będzie możliwa na odcinku politycznym i gospodarczym. Ze będą mogli odbudować zniszczoną Rosję przy pomocy dostaw amerykańskiego i brytyjskiego przemysłu. Jest to tak wielkie nieporozumienie, które wcześniej czy później musi doprowadzić świat anglosaski do wielkich rozczarowań, jeżeli nie do większych wstrząsów. Rosja sowiecka, tworząc Anglosasom nadzieje wielkich zysków gospodarczych przez podpisanie z Ameryką i z Wielką Brytanią układu na dostawy powojenne na zawrotne sumy dolarów uzyskuje przez to szereg zasadniczych ustępstw, które dają jej wielką potęgę militarną i jeszcze większe wpływy polityczne.

Jeżeli prawdą jest to co podnoszą niektóre dzienniki brytyjskie że na konferencji teherańskiej świat został podzielony na sfery wpływów teoretycznie czterech, praktycznie zaś trzech mocarstw Rosji, Ameryki i Anglii — to sfery wpływów sowieckich na południe sięgałyby do północnych granic Grecji, na zachodzie opierałaby się o Odrę. Z całego szeregu ostatnich posunięć polityki rosyjskiej widzimy, że Rosja nie byłaby zadowolona i z tego układu.

Sięgała i sięga nadal po przez swoich agentów gęsto rozsiąkniętym po całym świecie do uzyskania wpływów politycznych i w krajach zachodniej i południowej Europy, począwszy od Grecji poprzez Włochy, Hiszpanię, Francję i Belgię. Lokalne organizacje komunistyczne pozostające pod dyktandem Moskwy mimo rzekomego rozwiązania Kominternu, uprawiają politykę rozszarpania swoich państw od wewnątrz, nie uznawania legalnych władz państwowych i stwarzania im po przez ciągłą obstrukcję coraz to nowych

trudności. Fakty te jeszcze raz potwierdzają naszą tezę, że Rosja nie zadowoliliby się oddaniem jej państw bałtyckich i Polski po linię Ribbentrop — Molotow, o raz wszystkich państw bałkańskich z wyjątkiem Grecji. Zaborcze dążenia rosyjskiego imperializmu popieranego demagogicznymi hasłami społecznymi sięgają już dzisiaj daleko aż do Persji, Chin i do wszystkich krajów basenu śródziemnomorskiego.

Rosja z pełną świadomością, z

żelazną konsekwencją dąży jeżeli nie do podboju fizycznego, to co najmniej do duchowego zwasilowania świata. Byłoby rzecz tragiczną zaprzepaszczenie niepo- dległego bytu wielu narodów o ty- sięcletniej kulturze chrześcijań- skiej Europy wzamian za nadzie- ję współpracy powojennej z Rosją sowiecką, z tą Rosją, która w prze- szłości zbyt często nie dotrzyma- wała układów i w przyszłości nie ma żadnych danych, żeby zamie- rzała ich dotrzymać.

Dziś coraz jaśniej zdajemy so-

bie sprawie że w miarę jak Rosja stale się silniejsza tym bardziej lekceważy swoich partnerów zachodnio — europejskich, tym brutalniej narzuca swoją wolę wszystkim narodom, z nią sąsiadującym. Odmowa wzięcia udziału w międzynarodowej konferencji lotniczej w Chicago z powodu obecności tam „groźnych przeciwników”, jak Szwajcaria jest jeszcze jednym brutalnym odrzuceniem wyciągniętej ręki ze strony Aliantów, do współpracy powojennej z Rosją Sowiecką.

W. W.

Jak w sensacyjnym filmie

Trzy miesiące przygód i walk

dwóch polskich marynarzy

Londyn, w listopadzie.

O wyczynach Polskiej Marynarki Wojennej, o działaniach w tej wojnie polskich okrętów wiemy już dużo. Bohaterstwo wspólne, zbiorowe, oficerów, podoficerów i marynarzy polskich jest znane i odpowiednio oceniane przez przedstawicieli najbardziej morskich narodów. Przecież trzeba pamiętać, że z pięćdziesiąt procent wszystkich bojowych brytyjskich odznaczeń nadanych przed stawicielom wszystkich marynarek alianckich (poza brytyjskimi, ma się rozumieć, i może obecnie poza amerykańskimi), przypada Polakom.

W polskiej rodzinie morskiej zdarzył się ostatnio wypadek dotyczący innego rodzaju służby i męstwa. Ogłoszona pochwała Szeffa Marynarki Polskiej dotyczyła nazwisk marynarzy, których uważano za obywateli tamtego, lepszego świata. I oto okazuje się, że żyją. Ze w czasie, w którym ich uważano za śpiących snem sprhowiedliwych, przechodzili takie dzieje, iż naprawdę trzeba było mieć wiele hartu i odwagi, żeby wszystko przetrzymać i wrócić na miejsce dawnego zakrętowania.

Słownictwo marynarskie jest ścisłe. Styl rozkazów jest suchy. Lecz nawet to, co o Starszym Marynarzu Ryszardzie i o Starszym Marynarzu Alfonsie powiedziano — jest piękne. A więc ogólnie marynarski dowiedział się, że Starsi Marynarze Ryszard i Alfons żyją i że admirał, w imieniu służby udziela im pochwały „za to, że po przypadkowym dostaniu się na teren nieprzyjacielski wykazali przedsiębiorcze, odważne i wytrwałe postępowanie w trudnych i niebezpiecznych warunkach. Wymienieni w ciągu trzech miesięcy przebyli lądem i w końcu morzem około 230 kilometrów w linii prostej, przekroczyli linię frontu i połączyli się z własnym oddziałem”.

Oto historia Ryszarda i Alfonsa — w bardzo wielkim streszczeniu.

Czarna, chłodna noc. Wyjątkowo chłodna jak na Morze Śródziemne. Jednostka morska, na której

zakrętowani są Ryszard i Alfons, zbliża się na pewną odległość do brzegu, na którym nieprzyjaciel siedzi mocno. Bliżej podejść nie można. A zadanie jest ważne. Rozkazy suche i dokładne. Trzeba dokonać pewnej delikatnej i ryzykownej operacji. A więc to właśnie Ryszard i Alfons są wybrani. Mają oni za zadanie udać się łodzią, w bardzo ściśle określonym celu, do samego brzegu. Po wykonaniu zadania, powrócić na swoją jednostkę...

Było niezbyt wietrzno. Przy brzegu jednak fala dość znaczna. Około północy zadanie było już wykonane. Wszystko udało się znakomicie. Wiatr dał z lądu, a więc nawet tego leciutkiego szmeru jak sprawiała ostrożne uderzenia wiosel o wodę i innych odgłosów podczas operacji Ryszarda i Alfonsa, nikt na lądzie nie usłyszał. Zadanie wykonane — teraz co prędzej wracać na jednostkę.

Lecz nagle nadbiega duża fala. Łódź obraca się w tym momencie dziobem w kierunku morza, uderza z siłą o podwodny, ostry kamień. W dziobie dziura... Woda szybkim strumieniem wlewa się do łodzi. „Zaloga” usiłuje ją ratować. Trzy, mocno napompowane pasy ratunkowe mocuje pod dziobem. Siada na samej krawędzi rufy, aby wynurzyć dziób jak najbardziej. Stara się posuwać się w kierunku swojej jednostki. Lecz... niestety łódź tonie. Sygnałów nadawanych latarką na jednostce własnej widocznie nie dostrzeżono.

Tracą łódź. Ledwo ratują życie, dostając się z trudem na brzeg. Nie mają ze sobą nic.

O nie, przepraszam, mają rewolwery. Są na brzegu, i co dalej? A nieprzyjaciel teraz już coś zauważył. Pewnie ich sygnały świetlne, a potem jakieś hałasy, borykanie się z tonącą łodzią...

NA WROGIM BRZEGU

Z odległości 30-50 metrów strzają. Karabiny maszynowe grają. Pociski kładą się tuż przy nich. Prawie tuż przy brzegu biegnie tor kolejowy. Przy przeskakiwaniu przez tor dostają kilka serii, kładących się o kilka centymetrów

przy nich. Zyłka bojowa zagrała. Już nie uciekają... podejmują walkę. W dwa pistolety przeciw dwu karabinom maszynowym...

Potem przestają strzelać i wykonują nagłe, błyskawicznie szybkie skoki na zbocze toru. Ogień karabinów maszynowych nie ustaje ani na chwilę. Tak leżą 20 minut. Wreszcie podrywają się do biegu i „wieją” w głąb lądu. Karabiny maszynowe tracą ich ślad. Ogień ustaje.

Ryszard i Alfons wkraczają w swoje „nieznane”. Dalsze ich przygody, to po prostu jak ze scenariusza filmowego.

A więc nad ranem, nie czekając aż ktoś ich zobaczy w mundurach marynarskich, zdobyli sobie komplety cywilnego ubrania. „Zarekwirowali” też dodatkowy rewolwer uznając, że broń im będzie potrzebniejsza, niż temu farmerowi, którego zniemacka odwiedził przed świtem.

„WSROD ZWIERZAT I LUDZI”

Teraz właśnie musieli odbyć wędrówkę przez góry, doliny, lasy. Śnieg ponad metr głębokości. Ubrania liche, żołnrdki puste. Ale głowy pełne pomysłowości. Spryt zimna krew, wytrwałość, no i żon głowanie różnymi językami... A ocierali się przecież o różnych ludzi. Musieli przecież coś jeść i gdzieś spać. Gdy byli pośród Włochów proaliantkich — podawali się raz za Anglików, drugi raz ujawniali, że są Polakami. Gdy raz spotkali Włocha, który jako śpiewak operowy przebywał dłuższy czas w Warszawie, to byli, ma się rozumieć, Polakami. Śpiewak, który zdążył pokochać Warszawę i Polskę, dużo im dopomógł. Faszystów raczej omiłali. A gdy razu jednego, wchodząc do jakiegoś domu, natknęli się na stojącego przy drzwiach niemieckiego oficera i kilku żołnierzy, przeszli koło nich najspokojniej, nonszalanckim krokiem, rzucając od niechcenia „bondźiorno”...

W pewnym miasteczku zapoznali się z Włochem, który mówił niezłe po angielsku, był bowiem kiedyś w Kanadzie. Ryszard natychmiast „zrobił się” Kanadyj-

W rejonie Faenzy

Oddziały 2. Korpusu nacierają nadal

KOMUNIKAT 2. POLSKIEGO KORPUSU

Z DNIA 23.XI.44 GODZ. 10.

Na froncie 2. Polskiego Korpusu w ciągu dnia 22.XI i w nocy z 22 na 23.XI nie zaszły poważniejsze zmiany.

Oddziały własne przeprowadzały oczyszczanie i konsolidację zdobytego uprzednio terenu.

Wzięto dalszych kilkudziesięciu jeńców.

Obustronna bardzo ożywiona działalność artylerii.

***

Kwatera Prasowa 2. Korpusu, 23.XI. — Korespondent wojenny PAT w depeszy wysłanej z frontu 2. Korpusu donosi m. in.: Bitwa 2. Korpusu, która trwała przez cały dzień 21, noc z 21 na 22 i w ciągu dnia 22 na górskich terenach na południe od Faenzy, należała do jednej z najcięższych bitew, jakie 2. Korpus stoczył na froncie włoskim.

Górski teren, rozmokłe drogi i naturalne fortyfikacje niemieckie nie pozwalały na stosowanie klasycznych operacji. Należało po prostu walczyć o każdy metr ziemi, o każdą górę, każde skrzyżowanie dróg. Po stronie niemieckiej były dogodne warunki terenowe i siły równe siłom trzech batalionów wspartych silną artylerią i działami samobieżnymi.

Wśród licznego sprzętu zdobytego przez 2. Korpus jest m. in. 5 moździerzy i jedno działo 88 mm ppanc i plot, które zostało użyte przeciwko ich dotychczasowym posiadaczom.

***

RZYM, 25.XI (UNN) Z kwatery głównej śródziemnomorskiej doniesiono, że w dniu wczorajszym na froncie włoskim walki głównie koncentrowały się wokół dwóch miast, a mianowicie Faenzy (przed Bolonią) oraz Rawenny

(odcinek nadbrzeżny adriatycki).

Oddziały polskie 8. armii po zajęciu dominujących wzgórz pomiędzy rzekami Camoggia i Cosima wyparły Niemców z trzech miasteczek na południe od Faenzy. — Również stanowiska w rejonie Monte Fortino zostały poprawione. Obecnie oddziały polskie nacierają na umocnione stanowiska Niemców w rejonie Faenzy na froncie o szerokości 4 mil. Walki toczą się na południe od drogi głównej prowadzącej przez dolinę Padu.

Oddziały brytyjskie oczyściły z wojsk niemieckich odcinek rzeki Cosima na północny zachód od miejscowości Fugna.

Na innych odcinkach 8. armii działania o charakterze lokalnym. W pobliżu Rawenny, u ujścia rzek Montone i Ronco zostały rozbite nieprzyjacielskie oddziały tyłowe.

Na odcinku 5. armii patrol alianckie prowadziły działalność wywiadowczą.

LONDYN, 25.XI (R) — Oddziały polskie zajęły szczyt Monte Ricci i znajdują się w odległości 3 i pół mil od miasta Faenza. Oddziały brytyjskie sforsowały młyny, według doniesień radia, w niektórych punktach rzeki Cosima. Brytyjczycy znajdują się w odległości 4 i pół mil od Faenzy.

Stopniowa likwidacja oporu niemieckiego na Osylli Postępy w walce o stolicę Węgier Nowa ofensywa w Czechosłowacji

MOSKWA, 25.XI (UNN) — Komunikat wojenny donosi o postępach oddziałów sowieckich na obu krańcach europejskiego frontu wschodniego. Na odcinku północnym oddziały sowieckie likwidują niemieckie ośrodki oporu na wyspie Osylla, zaś na krańcu południowym wojska sowieckie okrążyły na Węgrzech miasto Hatvan, stanowiące ważny ośrodek w niemieckim systemie komunikacyjnym.

Nocny komunikat sowiecki donosi o zdobyciu silnie ufortyfikowanych stanowisk niemieckich na wyspie Osylla. U południowego wybrzeża wyspy flota bałtycka zatopiła jeden kontrtorpedowiec, zaś eskadry lotnictwa sowieckiego zatopiły i transportowiec niemiecki o pojemności 4 tys. ton.

Na Węgrzech oddziały sowieckie zdobyły nieco terenu w rejonie miasta Hatvan, odległego o 27 mil na północny wschód od Budapesz-

tu. Inne oddziały sowieckie zacieśniają pierścienie wokół stolicy Węgier. Na tym odcinku frontu spadły ulewne deszcze, które opóźniają postępy wojsk sowieckich.

W Czechosłowacji oddziały sowieckie zajęły 50 miejscowości na północ i północny zachód od miejscowości Czap. Wzięto do niewoli 3 tysiące jeńców.

MOSKWA, 25.XI (UNN) — Korespondent Reutera donosi, że oddziały sowieckie przeprowadzają działania na większą skalę we wschodniej części Czechosłowacji

RZYM, 25.XI (UNN) — Komunikat lotniczy donosi, że eskadry ciężkich i średnich bombowców atakowały węzeł kolejowy Szombateli na zachód od Budapesztu. Stoczone zostały walki z niemieckimi myśliwcami nocnymi. Inne eskadry bombowców z baz włoskich przeprowadziły nalot na 4 lotniska w Villafranca, Bergamo i Ghedi w północnych Włoszech. Eskadry amerykańskie zniszczyły w rejonie Mediolanu 17 niemieckich pojazdów mechanicznych. — Myśliwce bombardujące atakowały

obiekty niemieckie w rejonie miasta Faenza. Samoloty typu „Liberator” przeprowadzały działania na linii kolejowej od Sarajewa do miasta Brod w Jugosławii.

— Z kwatery głównej śródziemnomorskiej doniesiono, że eskadry alianckie ze Środkowego Wschodu z baz wschodnio-środkowych ziemnomorskich atakowały wyspę Kos.

— Bombowce typu „Mosquito” atakowały nocy ubiegłej Hannover.

O pomoc dla Kraju

LONDYN, 25.XI (R) Dzieńnik szwedzki „Afton Tidningen” zamieścił odezwę Kola polskiego

w Geteborgu, wzywając do udzielenia natychmiastowej pomocy Polakom w Kraju. Według doniesień szwedzkiego dziennika, ludność polska cierpi na brak żywności i nie przetrwa zimy, jeżeli nie otrzyma pomocy. Doniesienie szwedzkie stwierdza, że ludzie umierają z głodu.

W końcu korespondent „Afton Tidningen” obala kłamliwe twierdzenia propagandy niemieckiej, jakoby władze niemieckie opiekowały się ludnością polską.

KANADA ZWIĘKSZA WYSIŁEK WOJENNY

OTTAWA, 25.XI (UNN) — Kanadyjski minister wojny oświadczył na posiedzeniu parlamentu kanadyjskiego, że Kanada wysyła do Europy 16 tysięcy nowych żołnierzy dla uzupełnienia wojsk kanadyjskich i wzmocnienia wysiłku zbrojnego Kanady.

Premier Mackenzi King przyjął uchwałę parlamentu o jednogłosem poparciu rządu w sprawie wzmocnienia wysiłku wojennego Kanady.

Hiszpania w obliczu wielkich przemian

PARYŻ, 25.XI (UNN) — B. minister hiszpańskiego rządu republikańskiego Miguel Maura oświadczył w Londynie, że przesłał gen. Franco pismo z żądaniem udzielenia prawa powrotu dla hiszpańskiego rządu republikańskiego do Hiszpanii z terminem do 1 grudnia. Maura dodał, iż w wypadku gdyby Franco odrzucił prośbę, republikanie nie biorą odpowiedzialności za bieg wypadków w Hiszpanii.

PLANY REORGANIZACJI ARMII FASZYSTOWSKIEJ

WASZYNGTON, 25.XI (UNN) — Niemiecka agencja informacyjna podaje, że szeregi włoskiej marionetkowej armii faszystowskiej będą zreorganizowane.

Stwierdzono, iż dezerterzy powtarzały się i że do połowy października 36 tysięcy osób zbiegło. Reorganizacji podlega 4 dywizje. Marsz. Graziani zaproponował utworzenie oddziałów ochotniczych.

W ten sposób Graziani ma nadzieję utworzenia armii, która za sługiwać będzie w oczach Niemców na większe zaufanie.

Nad południową Anglią działała ność lotnictwa niemieckiego wzmożła się w ciągu ostatnich 24 godzin. Są ofiary w ludziach oraz szkody.

O wolność słowa w czasie obrad pokojoych

NOWY JORK, 25.XI (UNN) — Dyrektor agencji „Associated Press” Kent Cooper oświadczył

przez radio, że przedstawiciele pras domagają się będą całkowitej wolności słowa w okresie, gdy toczyć

się będą obrady na konferencji pokojowej.

— Właściciel dziennika paryskiego „Matin” Guy Varilla Bun został aresztowany i osadzony w więzieniu.

Kronika telegraficzna

— Cesarz japoński wyznaczył gen. Okamura naczelnym dowódcą wojsk japońskich w Chinach.

***

— Gen. Mikołaj Bułganin objął stanowisko ministra obrony po marsz. Woroszyłow, który już nie pełni obowiązków członka komitetu obrony.

***

— Kontrolowane przez Niemcy radio duńskie doniosło o zniszczeniu przez grupę uzbrojonych ludzi zakładów przemysłowych w Hellerup w Danii.

***

Nad wschodnim wybrzeżem Anglii zestrzelony został samolot typu Heinkel posiadający wyrzutnię latających bomb. Zestrzelono po-

nadto pewną ilość bomb latających.

Gen. Catroux ambasadorem w Moskwie

PARYŻ, 25.XI (UNN) Tymczasowy rząd francuski podał do wiadomości, że gen. Catroux obejmie stanowisko ambasadora Francji w Moskwie.

Gen. Catroux był jak wiadomo przedstawicielem rządu francuskiego w Afryce północnej. Od roku 1943 zasiadał w Komisji Trzech delegowanych przez komitet wyzwolenia. Jak wiadomo Catroux w 1940 roku odmówił uznania rządu Vichy i został skazany zaocznie na śmierć przez rząd Laval.

Sprawa współpracy państw bałkańskich

ALGER, 25.XI (Reuter) — Józef Tito, przywódca partyzantów Jugosłowiańskich udzielił wywiadu bułgarskiemu dziennikarzowi w sprawie współpracy Jugosławii i Bułgarii.

W wywiadzie tym Tito zaatakował monarchię oraz klikę regentką, która doprowadziła naród bułgarski do katastrofy. Oskarżył on regentów o współpracę z Niemcami. W dalszym ciągu stwierdził, że naród bułgarski nie życzył sobie rządu, który by utrzymywał się przy władzy przy pomocy niemieckich wpływów. — Obecnie — zdaniem Tita — otwiera się możliwość współpracy

z „wolnej Jugosławii” z „wolną Bułgarią”.

SOFIA, 24.XI (UNN) — Premier nowego rządu bułgarskiego Georgiew ogłosił wywiad, w którym podkreślił doniosłość współpracy państw bałkańskich, a w szczególności zaś współpracy Bułgarii z Jugosławią. Premier dodał, iż jego zdaniem istnieje możliwość przyjaznej współpracy „pomiędzy Bułgarią a nową Jugosławią Tita”.

W końcu premier bułgarski zaznaczył, że Bułgaria dotrzyma w całości warunków zawieszenia broni i uczyni wszystko, aby zdobyć zaufanie Aliantów.

***

LONDYN, 24.XI (UNN) — W ambasadzie greckiej w Londynie odbyła się konferencja prasowa, z udziałem Pallas Alexandra, który zbiegł z Grecji w lipcu.

Pallas stwierdził, że Grecja domagać się będzie rewizji swoich granic północnych, aby uzyskać bezpieczeństwo w stosunku do Buł-

garii, która napadała na Grecję stale od lat 30.

Grecja nie ma żadnych żądań terytorialnych wobec Albanii, jednak uważa za warunek bezpieczeństwa utworzenie między oboma sąsiadami pasa neutralnego o powierzchni 9 tysięcy km kw.